

DOLNOLUTYŇSKÉ NOVINY

DUBEN 2020

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU A OSVĚTOVÉ BESEDY OBCE DOLNÍ LUTYNĚ

ZDARMA

Niké se vrátila domů

NIKÉ V OSTRAVSKÉM SVĚTĚ TECHNIKY. Kapitán Richard Konkolski před svou lodí v rozhovoru s moderátorem Petrem Horkým. Čtěte na straně 3

Foto: Petr Pazdírek

Koronavirus a život v obci

Už nějaký ten týden žijeme svůj běžný život s nezvaným hostem, který přišel nepozorovaně, nepozván a jak to vypadá, ještě nějakou dobu mezi námi zůstane. Zasáhl do života každé rodiny a jednotlivce. Ovlivnil některá výrobní odvětví a ze dne na den ochromil celou řadu oborů podnikání. Myslím, že s odstupem času budeme už jen vzpomínat na dobu před příchodem a po příchodu tohoto viru. Nyní je strašně důležité, abychom toto těžké období zvládli a překonali. Není na světě nic cennějšího než zdraví. Ohroženi jsou především starší lidé, proto prosím, nic nepodceňte. Děti, vnuky a známé žádám o pomoc a vstřícnost. Kdo je sám, může se obrátit na naše pečovatelky a pracovníky úřadu.

Běžný život se nám rychle mění, psát o všech pokynech, opatřeních a doporučeních nedává smysl, protože zítra může být vše jinak. Aktuální informace přináší televize, webové stránky obce nebo sociální sítě. Tyto

věty jsou určeny především těm, kteří ještě preferují tištěnou podobu třeba v podobě Dolnolutyňských novin.

Myslím si, že první fázi pandemie jsme zvládli, nyní je příliš brzy na hodnocení všech těch nařízení a pokynů. Omezení se dotkla nás všech a nějakou dobu se budeme muset naučit s nimi žít. Po bitvě se určitě objeví spousta generálů, kteří budou rozdávat moudra, ale pro nás je důležité tuto bitvu vyhrát a nepřítele porazit.

Mohu vás ujistit, že hodně věcí, na které byl člověk zvyklý, bude letos jinak. Týká se to i plateb za odpady. Ideální je zaplatit převodem z účtu, stačí napsat pracovníci úřadu p. Gorgolové na e-mail: gorgolova@dolnilutynye.org a sdělit, za koho chcete platit, ona vám obratem pošle variabilní symbol. Podobně můžete v případě pejsků napsat p. Kalmárové na kalmarova@dolnilutynye.org. Pokud nemáte účet, prosím vyčkejte, splatnost poplatků je až 31. května s možností změny na později. Obec

určitě nebude letos nikoho sankcionovat.

Jsem příjemně překvapen sounáležitostí celé společnosti, pomáhají mladí, starší i nejstarší, každý dělá to, co umí. Díky tomu je roušek dost a pokud by někdo ještě potřeboval, nebojte se ozvat. Nadšenci z Dolní Lutyně, mladí chlapi, tisknou za podpory obce a dalších jednotlivců na svých 3D tiskárnách dnem i nocí ochranné štíty o které je zájem především mezi zdravotníky v celém okrese, i za jeho hranicemi.

Velké poděkování patří vám, kteří pomáháte a snažíte se o zabezpečení relativně normálního způsobu života po dobu nouzového stavu. Děkuji všem v první linii, lékařům, sestřám, pečovatelkám, prodávacům, poštákům, řidičům a mnoha dalším profesím, ale taky vám, kteří hlídáte děti, učíte se s nimi nebo sdílíte a přenášíte pozitivní náladu na své blízké, kamarády a známé.

Mgr. Pavel Buzek,
starosta obce

Připomněli jsme si 100 let naší státní vlajky

Státní symboly České republiky jsou symboly českého státu, jejichž výčet je obsažen v ústavním Zákoně č. 3/1993 Sb. o státních symbolech České republiky, účinném od 1. ledna 1993. Státní vlajka takovým symbolem je. Dne 30. března letošního roku uplynulo 100 let od jejího vzniku. Při takovémto významném výročí se patří alespoň stručně připomenout okolnosti jejího vzniku a událostí, které ji na stoleté cestě potkaly.

Ještě rok a půl po vyhlášení samostatného Československa se používala jako státní symbol vlajka se dvěma podélnými pruhy stejné šířky, červeným dole, bílým nahoře, která byla s českým královstvím spojována už od 13. století. Aby byl na státní vlajce zastoupen také slovenský motiv, posuzovaly se různé návrhy, kupř. umístit úzký modrý proužek podél žerdi nebo umístit modrý proužek mezi vodorovný červený a bílý pruh. Objevil se i návrh vlajky s černým klínem, uvnitř s rudým hu-

sitským kalichem nebo lvem či kotvou. Vlastní návrh měl i prezident T. G. Masaryk, jehož návrh vlajky se trochu podobal americké, jen hvězdiček na ní mělo být pět za Čechy, Moravu, Slezsko, Slovensko a Podkarpatskou Rus.

V červnu 1919 komise odborníků rozhodla, že na vlajce musí být třetí barva, aby se zbavila podobnosti s vlajkou Rakouska a Polska. Opět bylo podáno množství návrhů. Zvítězil návrh státního archiváře Jaroslava

Kursy, ale modrý klín jeho návrhu sahál jen do jedné třetiny délky vlajky. Na popud renomovaného výtvarníka Františka Kysely, kterého do komise přivedl zástupce ministerstva školství V. V. Štech, se modrý klín na vlajce prodloužil do poloviny její délky. Stalo se tak. Komise upravený návrh schválila a 30. března 1920 odsouhlasil ústavní výbor zavedení nové vlajky v podobě, v jaké ji známe dnes.

V průběhu plynoucího času došlo ke dvěma snahám změnit podobu

Konkolského Niké se vrací domů

Po bezmála padesáti letech se Niké, závodní plachetnice, vlastnoručně vyrobená kapitánem námořní plavby Richardem Konkolským, vrací zpátky do kraje, ve kterém vznikla. Doposud byla součástí expozice Národního technického muzea v Praze. Iniciátorem myšlenky uskutečnit přesun lodi do Ostravy byl mořeplavec Richard. Po složitých a dlouhých jednáních s vedením muzea, dalšími institucemi a podporou vedení našeho kraje se nakonec přesun mohl uskutečnit. Realizace se ujali členové nadačního fondu Historie dobrodružství v čele s členem správní rady fondu Markem Hýžou. Niké byla převezena do Ostravy a umístěna v pavilonu Malý svět techniky U6 v areálu Dolních Vítkovic. Instalaci Niké v úzké spolupráci s mořeplavcem Richardem Konkolským řídil Ing. arch. Radim Václavík. Mnoho hodin volného času věnoval přípravě expozice sám mořeplavec a další dobrovolníci, zejména z řad členů nadačního fondu.

Vernisáž se konala 10. března. Mezi řadou pozvaných hostů byli i starosta naší obce Mgr. Pavel Buzek a člen zastupitelstva Bc. Jan Fismol. Hlavní postavou vernisáže byl pochopitelně kapitán námořní plavby Richard Konkolski v doprovodu své manželky a syna Richarda. Přestřižení pásky se ujali Ing. Jakub Unucka, náměstek hejtmana MSK pro dopravu, a ředitel Národního technického muzea Mgr. Karel Ksandr. Zahájení výstavy se zúčastnila celá řada osobností proslulých svými sportovními výkony. Posuďte sami:

- Karel Loprais, šestinásobný vítěz Rallye Paříž-Dakar,

vlajky. Poprvé se tak stalo za dobu trvání Protektorátu Čechy a Morava, kdy skupina českých kolaborantů v čele s Emanuelem Moravcem navrhovala umístit do modrého klínu vlajky hákový kříž. Samotní Němci však projevíli nezájem, protože svastiku považovali za svou ochrannou známku. V době protektorátu byla zákonem č. 222/1939 Sb. schválena podoba nové vlajky tvořené třemi vodorov-

KŘEST KOMIKSU. Na snímku zleva sedící Milan Švihálek, za ním stojí zleva Oldřich Hyvnar, Richard Konkolski a Vítězslav Dostál. Foto P. Pazdírek

- Vladimír Remek, první Čechoslovák ve vesmíru,
- Leopold Sulovský, první Čech na Mount Everestu,
- Vítězslav Dostál, první Čech, který objel zeměkouli na kole,
- Martin Doleček, druhý z Čechů, který rovněž obeplul zeměkouli v sólo plavbě na plachetnici. Mimochodem oba posledně jmenovaní byli inspirováni právě výkonem kapitána Richarda.

Nedílnou součástí vernisáže byl křest komiksu „Rychlé šípy kapitána Richarda Konkolského“. Autoři komiksu, Milan Švihálek (text) a Oldřich Hyvnar (kresba), spolu s mořeplavcem Richardem požádali Vítu Dostála, aby komiks pokřtil, což on s chutí učinil. Dlužno dodat, že vernisáži byl přítomen i ředitel Světa techniky Ing.

Jakub Švrček a řada obchodních partnerů a sponzorů i členů správní rady nadace, přičemž jeden z nich, Petr Horký, celou akci provázal slovem.

Umístění Niké mezi technické exponáty má svůj skrytý význam. Dokazuje schopnost člověka realizovat zdánlivě nemožné, má-li před sebou cíl, vůli a vytrvalost. Přijďte se přesvědčit. Jste zváni. Niké bude ve zmíněném pavilonu k vidění do října letošního roku, pak bude vrácena zpět do pražského muzea.

Závěrem bych rád poděkoval Richardovi Konkolskému a Marku Hýžovi za cenné informace k výstavě a autorům snímků. Petru Pazdírkovi a Radimu Kolibíkovi za fotografie. Více naleznete na: <https://1url.cz/@nikesevradidomu>

Jan Fismol

nými pruhy stejné šíře. Dole modrý, uprostřed červený a nahoře bílý.

Druhý pokus o změnu podoby státní vlajky nastal po roce 1948. Dochovala se spousta dopisů „snaživých“ občanů žádajících umístění rudé hvězdy na státní vlajku. Naštěstí nebyli vyslyšeni, tak se hvězda alespoň ocitla ve státním znaku.

Dosud všem pokusům o změnu podoby vlajka odolala, i když se při

rozpadu federace chystal její zánik a podle dohody jednajících stran ji neměl používat žádný z nástupnických států. Proč se tak nestalo, je už záležitostí novodobé historie. Od 1. 1. 1993 je státní vlajka užívána ve své původní podobě a lze jen věřit, že tomu tak bude trvale.

**Zpracoval Jan Fismol
s použitím textu Lukáše Hrona,
Víkend DNES, č. 13/2020**

Dzień Języków – zabawa, nauka i motywacja do pracy

Piątek 6 marca był szkolnym dniem pełnym wrażeń – Dniem Języków, w którym uczestniczyli uczniowie wszystkich klas lutyńskiej podstawówki. Uczniowie z klas 6-9 spotkali się z rodowitą Brytyjką, panią Tiną Howlett, oraz rywalizowali w grze geograficzno-kulturowej dotyczącej krajów niemieckojęzycznych z wykorzystaniem technologii kodów QR i własnych telefonów czy tabletów szkolnych. Te wszechobecne kody QR (zbiory rozsypanych czarnych kwadracików) są stosowane i znane głównie w branży reklamowej. Mechanizm ich działania podobny jest do kodów kreskowych w sklepach, a nasi nauczyciele korzystają z nich także w pracy z uczniami. Rozszyfrowywanie ukrytych pod kodem informacji za pomocą tabletu bądź smartfonu jest dodatkową atrakcją w czasie nauczania, uczniowie używają przy tym swych tak ulubionych technologii, a przy okazji uczą

się twórczej pracy w grupie. Częścią zmagani językowych było także wysłuchanie i rozpoznawanie hymnów oraz śpiewanie karaoke po niemiecku.

W nawiązaniu do święta języka ojczystego uczniowie poznali również historię języka polskiego oraz uczcili tortem zwycięstwo koleżanki Hani w konkursie Mistrz Pióra 2020 – udało nam się w ten sposób zdobyć po raz trzeci z rzędu tytuł szkolnego mistrza władania językiem polskim w piśmie w Republice Czeskiej. Oprócz przepysznego tortu była też prawdziwa rosyjska herbata parzona. W szkole uczymy oprócz języka polskiego, czeskiego i angielskiego także podstaw rosyjskiego i niemieckiego.

Młodszy uczniowie z klas 1-5 poznawali różnorodność świata języków z zupełnie odrębnej kultury - Dalekiego Wschodu. Nauczyli się prostych zdań po japońsku, malowali znaki swego imienia oraz wzięli udział w konkursie zręcznościowym z użyciem

pałeczek, których uczyli się używać także do zjedzenia ryżu s sosem azjatyckim.

Aktywne działanie zespołowe i zdrowa rywalizacja poprzez różnego rodzaju gry to efektywne i efektowne narzędzie nauczania w każdej szkole, która się rozwija w kierunku innowacyjności.

Zespół PSP Lutynia Dolna

Przedwiosenne spotkanie naszych pezetkaowców

Ostatnią imprezą MK PZKO w Lutyni Dolnej, jaką zdążono przeprowadzić przed wprowadzeniem stanu wyjątkowego było przedwiosenne spotkanie, które odbyło się w niedzielę 8 marca w salce Domu Kultury. Na program spotkania złożyły się Sejmik Gminny, zebranie sprawozdawcze oraz prelekcja krajoznawcza.

Sejmik poprowadził pełnomocnik gminny Radomir Sztwiertnia, który podkreślił dobrą współpracę Kół PZKO (na terenie Lutyni Dolnej działają dwa Koła PZKO: Lutynia Dolna i Wierzniovice) z polską szkołą i przedszkolem oraz z gminą. Działalność Kongresu Polaków przedstawiła Małgorzata Rakowska, która jest członkiem Rady Kongresu Polaków, a jednocześnie przewodniczącą Rady Przedstawicieli.

Podczas Sejmiku odbyły się wybory nowego pełnomocnika gminnego oraz delegata na Zgromadzenie Ogól-

ne KP. Pełnomocnikiem gminnym został Jan Czapek, będzie również delegatem na ZO.

Delegatami są też przedstawiciele Kół PZKO, Radomir Sztwiertnia dolnolutyńskiego, Marcel Balcarak wierzniowickiego, Towarzystwo Nauczycieli Polskich reprezentuje dyrektor szkoły Sabina Suchanek. Po sejmiku każda z obecnych pań otrzymała pięknie ozdobione pudełko z prezentami z okazji Dnia Kobiet, dla wszystkich zaś przygotowane były smaczne kanapki i kołaczki.

Następnym punktem programu było zebranie sprawozdawcze, które prowadziła prezes dolnolutyńskiego Koła PZKO Maria Sztwiertnia. Wyraziła radość z faktu, że udało się zrealizować wszystkie zaplanowane imprezy. Do najważniejszych należał Koncert Moniuszkowski z udziałem zespołów i solistów z Zaolzia i z Polski, który zdobył nominację w konkursie

Inicjatywy PZKO. Udał się coroczny bal. Ciekawa była Mozaika Wrześniowa z prelekcjami, jak również spotkanie z Ryszardem Konkolskim. Odbyła się wycieczka do Polski do Moszny i Raciborza. Owocna była współpraca z okolicznymi Kółami PZKO i gminą. Obchodzono trzydziestolecie współpracy z polską gminą Gorzyce. Koło zyskało czterech nowych członków.

W dalszej części zebrania obejrzeli jego uczestnicy rezultaty konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży „Jan Paweł II – przyjaciel dzieci i młodzieży”. Konkurs był współfinansowany ze środków Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

Ostatnią część przedwiosennego spotkania dolnolutyńskich pezetkaowców i sympatyków wypełniła ciekawa prelekcja. Anna Sztwiertniowa przedstawiła swoje „Wspomnienia z podróży do USA”.

Maria Sztwiertnia

VZPOMÍNKY

*Čas plyne
a nevrací, co vzal,
ale láska,
úcta a vzpomínky
v našich srdcích
zůstanou dál.*

Dne 9. dubna 2020 jsme vzpomněli
10. smutné výročí úmrtí pana

Emila KRAJČYHO.

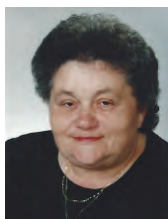
*S láskou vzpomínají manželka Jiřina,
dcera Danuše a synové Vítězslav
a Kamil s rodinami.*

*Jen svíci hořící
a hezkou kyticí
Ti na hrob můžeme dát,
chvilí postát a s láskou
na Tebe vzpomínat.*

Dne 20. dubna 2020
by se dožil 80 let pan

Jaroslav ŠMÍD.

*S láskou a úctou vzpomínají dcera
Renáta s manželem, syn Jaroslav
a vnoučata Lucie, Tomáš a Jakub.*

*Kdo měl rád,
nezapomíná.*

Dne 12. května 2020 by
se dožila 80 let paní

Věra KOLKOVÁ.

*S láskou a úctou vzpomíná dcera
Marie s rodinou.*

VÝROČÍ

V měsíci březnu oslavili své 94., 93.,
91. a 80. narozeniny naši spoluobčané:

Marta KLIMOVÁ
Zdenka BULAVOVÁ
Anna USZKOVÁ
Jaroslav VAVŘÍČEK
Štěpánka KRYSKOVÁ
Josef JARZÁBEK

Všem oslavencům gratulujeme
a přejeme hlavně hodně zdraví,
spokojenosti a osobní pohody do
dalších let.

ROZLOUČILI JSME SE

Rozloučili jsme se s našimi občany:

JARMILA PALIČKOVÁ (*1931)
MARIE KWIATKOWSKÁ (*1930)

Všem pozůstalým vyjadřujeme upří-
mnou soustrast.

Uzávěrka příspěvků do květnového vydání Dolnolutynských novin

Rádi bychom informovali naše
čtenáře, že příspěvky do květno-
vého vydání společenské kroniky
přijímáme nejpozději do 5. kvě-
tna 2020. V současnosti žádáme
o přednostní zasílání příspěvků
v elektronické podobě na e-mail
osvetovabeseda@dolnilutynne.
org. V případě osobního předání
prosíme o telefonickou rezervaci
schůzky na tel. +420 734 788 717.
Děkujeme za pochopení. **Redakce**

Žáci zhlédli film V síti: Za školou

V pondělí 2. března měli žáci 7.-9.
ročníků možnost zhlédnout upra-
venou verzi dokumentárního filmu
V síti: Za školou – tolik diskutovaného
filmu, který mnohým ukáže, že to,
o čem se často jen mluví, je pravda.
I toto je jeden z důvodů, proč žáky
po celý školní rok systematicky se-
znamujeme s možností využívání in-
ternetu. Žáci procházejí řadou besed
s odborníky i s policií. Ukazujeme jim
však obě stránky internetu a různých
sociálních sítí. To, že na internetu mo-
hou čerpat zajímavé a užitečné infor-
mace, komunikovat s přáteli nebo třeba
jen poslouchat písničky, ale také že
na internetu je třeba dávat si pozor.
Internet není žádný strašák, ale jen
v případě, že se využívá bezpečně!

Proto se věnujeme také prevenci.
Vedeme je k tomu, aby si nebezpečí
sami uvědomili, příliš se na sociálních
sítích neotevírali, nesdělovali o sobě
osobní či intimní informace, neposílali
soukromé fotky nebo videa. Věříme,
že k tomuto vedou své děti i rodiče,
bez nichž by bylo působení jen polo-
viční. Díky tomu by měly být děti dost
připravené na to, aby samy rozlišily,
kdy je například komunikace s jinou
osobou ještě bezpečná a kdy by měly
o radu či pomoc požádat dospěláky.

Rodiče, mějte své děti pod kon-
trolou! Buďte v obraze, co mají nain-
stalováno na počítačích či telefonech
a s kým komunikují. Predátoři na
sítích jsou – a jsou velmi rychlí. Do-
vedou svou „obět“ mimořádně zau-
jmout, zlákat lichotkami a nabídnou
cokoli, jen aby dosáhli svého. Pro
lepší představu, o čem film vypoví-
dá, můžete navštívit stránky školy
www.zsdl.cz. Najdete zde několik od-
kazů na upoutávku k filmu, rozhovory
s tvůrci filmu, rady a doporučení, jak
se v podobném případě chovat nebo
na koho se obrátit.

Jménem žáků naší školy a jejich
rodičů děkujeme OÚ Dolní Lutyně,
MěÚ Bohumín a společnosti K3 za
organizační zajištění a finanční dotaci.

Mgr. Jana Josieková
(ředitelka školy),
Mgr. Lenka Trembošová
(školní metodička prevence)

Očkování psů proti vzteklině

Obec Dolní Lutyně ve spolupráci s veteri-
nárním lékařem Doc. MVDr. Ivo Šimoníkem,
CSc. z veterinární ordinace Ostrava-Michál-
kovice s ohledem na současnou situa-
ci **ruší** hromadné očkování psů starších
tří měsíců, které se mělo uskutečnit
14. května 2020.

O náhradním termínu budeme včas informovat.

Upozorňujeme občany, že při hromadném očkování **nebudou vybírány**
poplatky za psy.

Před 75 lety skončila 2. světová válka

Napsat tento text mne napadlo ve chvíli, kdy někteří politikové použili srovnání současné koronavirové pandemie s válečným stavem. Budiž, do jisté míry lze toto srovnání připustit. Ale jen potud, pokud máme na mysli jeho výjimečnost proti běžnému životu. Protože krutosti válek se nevyrovná nic, zejména počínaje válkami 20. století.

Před 75 lety skončila v Evropě 2. světová válka, oficiálně 8. května podpisem kapitulace nacistického Německa. V Tichomoří však válka stále trvala a fakticky skončila svržením atomových pum na Hirošimu, o tři dny později na Nagasaki. Císařské Japonsko podepsalo kapitulaci 2. září na lodi Missouri. Tolik suchá fakta ze 75 let vzdálené historie.

Tři generace už tuto válku nezažily a z hloubi duše jim to nepřejme. Mnohé televizní stanice stále uvádějí dokumenty z 1. i 2. světové války, které mnohým, zejména mladším divákům připadají jako dobrodružné filmy natočené v ateliérech. Málokdo z nás si v okamžiku sledování uvědomí, že v době natáčení dokumentu tam vládlo apokalyptické inferno a umírali

lidé. Právě těm, kdo bojovali na všech frontách za osvobození nejen svých národů, ale pokládali své životy za národy jiné, chci tímto článkem spolu s vámi vzdát hold a věnovat jim tichou vzpomínku a poděkování.

Válka se ovšem nedotkla jen vojáků. Trýzeň muselo snášet ve všech podobách i civilní obyvatelstvo, hlavně ženy a děti, které nejen často hladověly, navíc je válka připravovala

o jejich dětství. K čemu to všechno bylo? Pouze pro získání moci a megalomanské představy diktátorů. Bohužel, jak nás přesvědčují dějiny, vyskytují se (ti diktátoři) od doby, co člověk člověkem jest, až po dnešní dobu a asi nevyumizí, pokud budou lidé ochotni jim naslouchat. Obecně platí, že by se lidé měli z dějin poučit. Měli, ale nedělají to. Stačí sledovat denní události. A válčící státy Blízkého Východu jsou blíže než Čína, odkud se k nám dostal koronavirus.

Závěrem chci připomenout ještě jednu událost, která souvisí s 2. světovou válkou a je pro naši obec rovněž významná. Dne 1. května 1945 osvobodili vojáci Rudé armády naši obec. Nelze opomenout Věřňovice, kdysi samostatnou obec, jejíž občané žili po několik týdnů společně s německými vojáky a vojenskou technikou v blízkosti fronty. Byly také osvobozeny 1. května.

Přejme sobě a všem, aby to vše, co jsem napsal, navždy zůstalo pouhou historií, na kterou se nemá zapomínat. Teď ještě ten koronavirus...

Jan Fismol

